

malmetfan llastimosament las antigas costums de aquella gent tan sencilla com ditxosa.

Tothom se deixava portar per aquella rinada de vida moderna, fins alashoras desconeguda, encegats per la novetat y'l brill d'una societat distingida que á'n ells tristos camperols els encisava.

També la bona de la Toneta s'escoltava embadalida las seductoras relacions que de la capital li feyan las minyonas y cambreras de tot aquell be de Deu de familias plenas de distinció y carregadas de diner. Els hermosos carrers ab sas casas de cinch pisos, las plassas ab fonts de marbre, las botigas curullas de riquesa y mes riquesa, els llums més resplandents que'l mateix sol, els vestits de seda per tot día, joyas d'or y pedras preciosas..... tot passava per son cervell il·lusionat, com un somni de fadas, esperonant constantment el seu desitj de gosar quelcom d'aquell mon entrevist sols pels ulls de la curiositat, adhuc no fos més que pera després en las solituds de sa estimada masía poderli en recort assaborir.

Un vespre, abans de sopar y quan se disposavan els de can March de la Font á resar el sant rosari, la Toneta tot d'una agafá á sa mare y ab alé apesarat li participá sa resolució.

—Vull anar á servir á Barcelona, mare. Aquí sa com lla tampoch hi faig res, y allí ab poch temps y un xich d'estalvi puch ferme un capitalet.

—¡Que díus, boja, més que boja!—feu sa mare mirantsela estemordida.—¿Que't fa falta á casa? ¿Tan malament t'hi estás?

—No mare, no; no'm compleneu prou be. Vull dir que jo no vos deixaré pas gayres anys. Una volta estaré ben ensenyada de tot y hauré fet la meva bosseta, allavors tornaré pera que vos pogueu descansar en la vostra vellesa. ¿M'enteneu?

—¿Y l'Ignasi?... ¿Com s'ho pendrá l'Ignasi?

—¡Ell ray!..... Prou sab que no perdrá may la meva estimació. Encara som massa joves, mareta.....

Aquell dia els pobres pares de la Toneta no van pas sopar. Ella prou ho estava de satisfeta per haverse ja tret el pes de demunt, perquè, la veritat, l'acte de dirho á casa li recava; però els pobres dels seus pares no podían pas gaudirsen de las sevas alegrias, ja que per natural instint presentían quelcom de las moltas contrarietats que tal volta podían esdevenir, á mes de no poguerse resignar á perdre, fos per poch fos per molt, á la filla estimada que'ls

omplía de consol y era la llum y la vida d'aquella casa.

A l'Ignasi la nova el va fer estar malalt. Prechs, rahons, llágrimas..... res va poguer fer tornar enraera la paraula de la Toneta que ja tenia amo buscat á Barcelona.

—No te'n vagis—li deya'l seu cosi trayent totas sas forsas.—¡Tant que t'estimo!..... ¡Tant que t'estimém tots!.....

—¡Bah, bah! ara ja ho tinch resolt..... En tornant ens casarém ¿sents?—li respongué ella reparant que las llágrimas l'ofegavan.

El trist día que va marxar semblava que'l sol s'apagués, que la terra vestís dol..... y quan ella ben colocada en un dels llustrosos cotxes dels senyors, desaparegué en una revolta del camí en companyia de las altrás minyonas de servey, l'Ignasi empasantse una llágrima que semblava de fel, sols exclamá cloent el puny:

—¡Malehits siguin aquets senyorots y'l dia que's van conèixer!.....¡Malehidas ánimas tentadoras!.....

*
*
*

Ja fean temps que'ls pares de la Toneta no havían sabut novas de la seva filla. Duas cartas seguidas havian quedat sense resposta, quan per uns d'allí prop varen enterarse de que la noya ja no estava á la mateixa casa. Aixó va omplirlos de viu recel, fins al punt d'escriure á uns coneguts seus pera que procuessin veure á la Toneta y esbrinessin las causas de son silenci.

Peró res. Cada día l'Ignasi á l'hora d'arribada del correu aguardava febrós al carter esperansat de trobar la desitjada carta de Barcelona, més cada día la mateixa negativa resposta y cada dia'l mateix crudel desengany.

—¡Potser que te'n hi anéssis!—feu un día de sople, el pare de la Toneta, després que'l Ignasi li participá com sempre que tampoch hi havia carta.

El jove resta indecis.

—¡Pro si no hi soch estat may!..... ¿Que voleu que trobi, pobre de mi?

—Veshi ab l'hereu Gibert que'n sab tots els racons y raconets. Ell te guiará prou.

—Teníu rahó; y á fe que si ho dfeu al coix no ho dieu al peresós, perquè demá mateix me'n hi marxo.

Y efectivament á l'endemá els dos companys vestits de las festas, feyan via cap á la capital

Ben curta fou sa estada á Barcelona. L'Ignasi re-